

dao čisti prirast od 30 vagona, uz normalan rast šarana.

Kako vidimo u vezi s ovim problemom imade mnogo važnih pitanja koje treba riješiti. Rješenje tih pitanja moguće je na jednoj ribnjačarskoj pokusnoj stanici. Institut za slatkovodno ribarstvo u Za-

grebu započet će ove godine sa izgradnjom pokusne stanice, koja će biti prva ribnjačarska stanica ne samo u FNRJ već i na Balkanu. Među prvim pokusima te stanice bit će pokus sa uzgojem cipla u ribnjacima za uzgoj šarana.

Prof. Plančić Josip

NAGRADE RIBARIMA PO TRUDODANIMA

Osijek, aprila 1950. — Od gotovo stotinu domaćinstava koja su nedavno ušla u Seljačku radnu zadrugu »Dunav« u Dalju 18 domaćinstava je izrazilo želju da se bavi ribarstvom. Odmah je pri ovoj seljačkoj radnoj zadrugi osnovan ribarski ogranak, koji si je postavio zadatak snabdijevati naše trudbenike svježom ribom sa Dunava. Dok će tako zadržari-ribari loviti ribu, dotle će njihove žene raditi u poljoprivredi kao i ostale zadržarke. Svo nagrađivanje ribara obavljat će se isključivo preko trudodana kao i kod svih ostalih zadržara.

Ribolovno područje ribarskog ogranka SRZ »Dunav« u Dalju prostire se na području od 13 km. Na cijelom tom području kao i na Savulji i Goliću ribari marljivo rade i dosada su pokazali primjerno zalaganje u radu. Oni su iskopali oko 40 metara kanala na Savulji, postavili saceve, izradili cijelo mnoštvo ribarskog alata i spremaju se u slučaju povoljne vode da ulove najmanje jedan vagon ribe. Sada imaju u planu da pletu plot kojim bi opasali poplavna područja i spriječili ribama izlazak. Ribari su također izradili nekoliko desetaka mreža, keca, vrški i spleli prestore.

Božo Plevnik

IZVANREDNO ZNAČENJE RIBOGOJILIŠTA GACKA

U listu »Ribarstvo Jugoslavije« već sam nekoliko puta pisao o Ribogojilištu Gacka zbog velikog prosječnog godišnjeg prirasta pastrva, kao i zbog velikih i povoljnih proizvodnih mogućnosti rasplodne i konzumne ribe. Isto tako pisao sam i o velikom značenju Gacke za snabdijevanje svih ostalih pastrvskih ribogojilišta u Jugoslaviji sa rasplodnim materijalom potočne i kalifornijske pastrve.

Dosadanja proizvodnja pastrvske oplodene ikre na Ribogojilištu Gacka rasla je ovako:

God. 1946/47.	180.000 kom
„ 1947/48.	400.000 „
„ 1948/49.	900.000 „
„ 1949/50.	2,300.000 „

Treba naglasiti, da je prve dvije godine sav rad na Ribogojilištu Gacka obavljan na otvorenom terenu pod ve-

odine sa izgrad-
koja će biti prva
samo u FNRRJ
prvim pokusima
sa uzgojem cipla
šarana.

Plančić Josip

NIMA

ibarskog ogranka
i prostire se na
cijelom tom po-
ji i Goliću ribari
su pokazali pri-
u. Oni su iskopali
na Savulji, po-
cijelo mnoštvo ri-
aju se u slučaju
e najmanje jedan
u planu da pletu
poplavna područja
slazak. Ribari su
ko desetaka mre-
prestore.

Božo Plevnik

A GACKA

odnja pastrvske
gojilištu Gacka ra-

180.000 kom

400.000 "

900.000 "

2,300.000 "

je prve dvije go-
bogojilištu Gacka
m terenu pod ve-

drim nebom. To je u mjesecima decem-
bru, januaru i februaru u Lici skopča-
no sa velikim smetnjama i naporima.
Ikra je tada bila smještena u plivajuća
korita u otvorenoj vodi. Koncem g. 1948.
počelo se raditi u nedovršenom mrije-
stilištu, u zgradi bez prozora i bazena,
gdje uslovi rada nisu mnogo bolji od
onih pod vedrim nebom. Ipak je proiz-
vodnja ikre naglo rasla.

Veoma jak porast proizvodnje oplo-
đene ikre ukazuje se u još jasnijoj slici,
ako uočimo i slijedeće činjenice:

Na Ribogojilištu Gacka matice pastr-
ve ne drže se u ribnjacima (tih u osta-
lom za sada i nema), nego u otvorenoj
rijeci, ponornici, odakle pastrve ne mo-
gu pobjeći ili se odseliti u druge vode,
jer rijeka Gacka nema površinske veze
sa drugim potocima i rijeka. Sama rijeka
je dovoljno duga, široka i duboka te bo-
gata ribljom hranom, tako, da u njoj
može da odraste i da se održava veoma
velik broj pastrva. Današnje brojno stan-
nje pastrva u rijeci Gackoj je dobro, ali
još uvijek nije doseglo mogućeg optimu-
ma (ne maksimuma). To stanje nije bilo
ranijih godina tako povoljno. Podizanje
brojnog stanja rezultat je uzgoja mlađa
u ribogojilištu i poribljavanja, a naro-
čito sprječavanja neovlaštenog ribolova
na mrijestu ostvama i mrežama, što je
tamo bilo na veliko razvijeno.

Svake godine sam izvodio na Gackoj
pokusni ribolov zbog kontrole i proma-
tranja. Takav ribolov vršio se je malom
mrežom popunašicom, sa dva čamca, po-
tezanjem mreže niz vodu na kraća ra-
stojanja. Ulov je kod svakog poteza za-
bilježen. Ponekad na početku, ulovljeno
je 3 do 4, a ponekad i više pastrva u jed-
nom potezu, što zavisi od pogodnosti
položaja, vještine ribara, a i slučaja.
Osobito je poučna usporedba zabilježe-
nih najvećih uslova u jednom potezu i
njihov nagli porast:

God. 1946.	najviše	1 kom
„ 1948.	„	14 „
„ 1949.—VI. mj.	„	31 „
„ 1949.—X mj.	„	81 „

Prije rata doživio sam samo jednom,
da je ulovljeno jednim potezom 6 krup-
nih pastrva u Gackoj i to je bio neza-
pamćeni događaj. No kada je god. 1948.
ulovljeno u jednom potezu 14 kom pa-
strva, bilo je to za sve zaposlene zasl-
ženo priznanje, koje je god. 1949. u VI.
mj. sa 31 kom pastrva doseglo dotada
najveću mjeru. Nismo smatrali mogućim,
da bi se u otvorenoj rijeci mogao ovaj
ulov znatno premašiti. Stoga je i za
mene i za ostale prisutne bilo veliko za-
dovoljstvo i nagrada za uloženi trud pa
i za nerazumijevanje sa strane pojed-
naca, kada je u oktobru 1949. g. jednim
potezom izvučena 81 pastrva. Još veće
priznanje i nagrada cijelom kolektivu
Ribogojilišta Gacka jest ostvarenje pro-
izvodnje od 2,300.000 kom oplođene ikre
u sezoni 1949/50. usprkos svim smet-
njama.

Nijedno pastrvsko ribogojilište u NR
Hrvatskoj nije ni približno ostvarilo ne-
šta slična. Pa i u cijeloj Jugoslaviji —
izuzev Ohrid, koji oplođuje ikru samo za
vlasitu upotrebu na jezeru — nema pa-
strvskog ribogojilišta, koje bi premašilo
ovu proizvodnju na Gackoj. Na pr. NR
Slovenija ima 10 ribogojilišta, ali svih
10 nije dalo toliko pastrvske ikre kao
Gacka u sezoni 1949/50. Predratna ukup-
na proizvodnja u Hrvatskoj u svim pa-
strvskim ribogojilištima, nije premašila
1 milijun ikre.

Još jednu stvar treba istaći, da bi se
moglo pravilnije ocijeniti značenje Gac-
ke. Treba naime uvažiti, da su ovu ikru
dale matice pastrve u starosti od naj-
manje 3 i više godina, dakle one koje su
se izlegle prije početka izgradnje ribo-
gojilišta i koje su se mogle skupiti i
održati u gornjem toku rijeke samo za-

hvaljujući čuvanju sa strane ribogojilišta.

Jasno je, da u proizvodnji ikre još nije došlo do izražaja novo jako povišenje brojnog stanja pastrva u Gackoj, o kojem dobivamo djelomičnu sliku iz podataka o najvećim pokusnim ulovima. Na primjer od 81 pastrve ulovljene jednim potezom u oktobru 1949. g. bilo je oko 15 primjeraka odraslih i sposobnih za rasplod, a sve ostalo bila je još nedorasla riba. Koliko će Gacka prema tome moći da daje oplođene pastrvske ikre, dok i ova mnogobrojna nedorasla riba sazrije za rasplod. Bez sumnje će to biti velike, milijunske količine.

Sve ranije i sada navedene činjenice, reklo bi se, mogu svakome da dobro objasne izvanredno veliko značenje ovakvog jedinstvenog ribogojilišta, koje već u samom stadiju pripremnih radova, u stadiju započete izgradnje, može da postigne ovakve rezultate.

Ipak nije tako, nego upravo obratno. Ribogojilište Gacka, kao u ostalom i sva pastrvska ribogojilišta u NR Hrvatskoj, okarakterizirana su kao »nerentabilna«, iako je u stvari apsurdno govoriti o

rentabilnosti neizgrađenih i nedovršenih objekata. Čuli smo na jednoj konferenciji i takva mišljenja: »Na Gackoj nema ništa, sve je to luft!« Ovakva gledišta i izjave, nepovoljno su djelovale na tempo izgradnje.

Zbog toga je bilo neophodno potrebno, da se istakne uspjeh kolektiva Ribogojilišta Gacka, koji je bez osnovnih uslova za uspješan rad t. j. bez mrijestilišta, bez bazena, bez ribnjaka, bez mnogih drugih neophodnih uređaja i pomagala, usprkos mnogobrojnih objektivnih smetnji, kao što je šteta od grabljive štuke, šteta i smetnja od t. zv. plinskih mjehurića itd. ipak postigao ovako značajan rezultat.

Ovaj uspjeh svjedoči o zalaganju toga kolektiva, ali je ujedno i dokaz, da Gacka predstavlja jedinstven objekat, koji dosada nismo ni izdaleka doveli do punog izražaja. Količina od 2,300.000 kom ikre i sve ostale činjenice, sada i ranije iznesene, nameću nam pitanje: Šta treba učiniti da se ovo naše jako privredno vrelo potpuno i pravilno iskoristi?

Zdravko Taler

NASAĐIVANJE OTVORENIH SALMONIDSKIH VODA

Tokom drugog svjetskog rata kao i posle oslobođenja, uništeno je slatkovodno ribarstvo u našim otvorenim salmonidskim vodama u tolikoj mjeri, da su danas mnoge od njih ili sasvim bez riba ili su naseljene bezvrednom divljom ribom. Da se poboljša stanje ribarstva u tim vodama samim prirodnim razmnažanjem plemenitih riba, značilo bi čekati još vrlo dugo jer te vode nemaju dovoljno za to potrebne matične ribe. Prema tome, za brzo poboljšanje toga stanja, preostaje jedino taj izlaz, da se umjetno proizvoda nasadni materijal u

velikim množinama i da se s njima nasaduju naše opustošene pastrvske vode.

U NRH ove godine početo je sa izdavanjem u zakup svih otvorenih pastrvskih voda raznim ribarskim organizacijama, koje su ugovorima obavezane, da uz racionalni sportski ribolov i čuvanje zakupljenih voda, te vode nasaduju plemenitom ribom prema izgrađenoj stručnoj gospodarskoj osnovi za pojedine otvorene vode odnosno za pojedine tokove tih voda. Predviđa se, da će u god. 1950/51. te ribarske organizacije odnosno naša pastrvska poduzeća, nasaditi